

GENEL

- BİLSEM'e gitme imkânı olmayan öğrencilere yönelik uygulamalarınız nelerdir?

BİLSEM'lere ulaşım imkânı bulunmayan ya da Bakanlığın belirlediği sınıf seviyesi dışında tanılması gerçekleşen özel yetenekli öğrenciler, okullarında hizmet veren destek eğitim odalarından yararlanmaktadır. Ayrıca BİLSEM öğrencisi olan özel yetenekli öğrenciler de eğitim gördükleri okulun destek eğitim odasından yararlanabilmektedirler.

"Destek eğitim odası", okul ve kurumlarda, kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamaları kapsamında akranlarıyla birlikte aynı sınıfta eğitimlerine devam eden özel yetenekli öğrencilerin eğitim hizmetlerinden en üst düzeyde yararlanmaları amacıyla özel araç-gereçler ile eğitim materyalleri sağlanarak oluşturulmuş eğitim ortamlarıdır.

- **BİLSEM tanılama süreci ile ilgili öğrenciler tarafından hazırlık yapılmalı mı?**

BİLSEM tanılama süreci ile ilgili herhangi bir hazırlık söz konusu değildir. Tanılama sürecini destekleyici hazırlık kursu, dersane, yayın vb. bulunmamaktadır.

- **Grup tarama uygulaması taban puanlarının her yıl değişme nedenleri nelerdir?**

BİLSEM sayılarındaki artış, BİLSEM kontenjanlarının değişkenlik göstermesi, uygulamaya katılan öğrenci sayısının değişkenlik göstermesi ve puanların Türkiye ortalamasına göre belirlenmesi grup tarama uygulamasının taban puanlarının her yıl değişmesine neden olmaktadır.

- **Bireysel değerlendirme nedir?**

Grup tarama sınavı sonuçlarına göre Türkiye ortalamasının üzerinde puan alan genel zihinsel yetenek alanından aday gösterilen öğrenciler uzmanlar tarafından bireysel değerlendirmeye alınmaktadır. Görsel sanatlar ve müzik yetenek alanından aday gösterilen öğrenciler ise illerde kurulan yetenek komisyonları tarafından değerlendirilmektedir. Komisyonlar alanında uzman akademisyenler ile yetenek alanlarına göre belirlenen branş öğretmenlerinden oluşmaktadır. Değerlendirmelerin ardından Bakanlıkça belirlenen puanın üzerinde puan alan öğrenciler BİLSEM öğrencisi olmaya hak kazanmaktadır. Bahsedilen üç yetenek alanı için gerçekleştirilen bireysel değerlendirme işlemleri bir mülakat uygulaması değildir.

Genel zihinsel yetenek alanında yapılan bireysel değerlendirmelerde ülke uyarlaması yapılan yurt dışı kaynaklı zekâ ölçekleri uygulanmaktadır. Bu ölçekler ülke normlarına göre oluşturulmuş, geçerlilik ve güvenilirlik çalışmaları yapılmış ölçeklerdir. Ayrıca bahsedilen ölçekler Genel Müdürlüğümüzce yetiştirilmiş uzman test uygulayıcıları tarafından tüm ülke genelinde aynı standart esaslara göre uygulanmaktadır.

- **Grup tarama uygulaması nedir?**

BİLSEM'lere sınıf öğretmenleri tarafından yetenek alanlarına göre aday gösterilen öğrenciler e-okul sistemi üzerinden gözlem formları doldurularak grup tarama uygulamasına alınırlar. Grup tarama uygulaması 2015-2016 eğitim öğretim yılından itibaren tablet bilgisayarlar üzerinden yapılmaktadır. Öğrenciler T.C kimlik numaralarına tanımlanan tarih ve saatte tablet bilgisayar üzerinden uygulamaya alınarak sınıf düzeylerine uygun soruları cevaplandırmaktadır. Grup tarama uygulaması zekâ ölçeği

değildir. Bakanlıkça yetenek alanları doğrultusunda belirlenen baraj puanlarına göre yapılan bir eleme uygulamasıdır. Grup tarama uygulamasında yetenek alanlarına göre belirlenen puanların yetenek alanlarına göre yapılan bireysel değerlendirmelerdeki sonuca bir katkısı olmamaktadır.

- **BİLSEM'lere öğrenci seçimi nasıl yapılmaktadır?**

BİLSEM'lere öğrenci seçimi Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından her yıl belirlenen sınıf seviyesine ve uygulama takvimine göre yapılmaktadır. Öğrenci seçim süreci;

- Sınıf öğretmenleri tarafından öğrencilerin gözlem formlarının yetenek alanlarına (genel zihinsel yetenek, görsel sanatlar ve müzik) göre doldurularak aday gösterilmesi,
- Öğrencilerin tablet bilgisayarlarla grup tarama uygulamasına girmesi,
- Öğrencilerin bireysel değerlendirmeye alınması olmak üzere üç aşamada gerçekleştirilmektedir.

- **Bilim ve sanat merkezi (BİLSEM) nedir?**

Bilim ve sanat merkezleri; ilkokul, ortaokul ve lise çağındaki özel yetenekli öğrencilerin genel zihinsel yetenek, görsel sanatlar ve müzik alanlarında örgün eğitim kurumlarındaki eğitimlerini aksatmayacak şekilde bireysel yeteneklerinin farkında olmalarını ve kapasitelerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak amacıyla açılmış olan bağımsız özel eğitim kurumlarıdır.

BİLSEM'lerin temel amacı özel yetenekli öğrencilere ilgi alanları doğrultusunda eğitim imkânı sunmak ve var olan kapasitelerini en üst düzeyde kullanmalarını sağlamaktır. Bu amaçla BİLSEM'lerde örgün eğitim sisteminden farklı olarak etkinlik temelli eğitim verilmekte, sınav yapılmamakta ve not sistemi bulunmamaktadır. Öğrenciler, örgün eğitime devam etmekte, okul dışı saatlerde BİLSEM'lere gelmektedirler. BİLSEM'lerde verilen eğitimin içeriğini; proje tabanlı eğitim, yaparak-yaşayarak öğrenme, alanında uzman öğretmenler tarafından verilen disiplinler arası eğitim programları oluşturmaktadır.

Merkeze kayıtları yapılan öğrenciler aşağıda belirtilen alanlarda eğitim programlarına alınırlar:

- Uyum: BİLSEM'e yeni kaydı yapılan öğrencilerin BİLSEM'e uyumunu sağlamak amacıyla öğrencilere kurumun, programların, öğretmen ve diğer öğrencilerin tanıtılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.
- Destek eğitim: Genel zihinsel yetenek alanında tanılanan ve uyum programını tamamlayan öğrencilerin geliştirmesi gereken temel becerileri tüm alan/disiplinlerle ilişkilendirmesini esas alan çalışmalar yapılmaktadır.
- Bireysel yetenekleri fark ettirme: Genel zihinsel yetenek alanında tanılanan ve destek eğitim programını tamamlayan öğrencilerin bireysel yeteneklerini fark etmeleri yönünde çalışmalar yapılmaktadır.
- Özel yetenekleri geliştirme: Müzik ve görsel sanatlar yetenek alanından uyum programını, genel zihinsel yetenek alanından ise bireysel yetenekleri fark ettirme programını tamamlayan öğrencilerin özel yeteneklerini geliştirmeye yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

- Proje üretimi/yönetimi: Özel yetenekleri geliştirme programını tamamlayan öğrencilerin ilgi, istek ve yetenekleri doğrultusunda bir alanda/disiplinde grupla veya bireysel olarak proje çalışmaları yapmaları sağlanmaktadır.

Programları tamamlayan öğrencilere tamamladığı her programın sonunda merkez müdürlüğünce “Program Tamamlama Belgesi” verilir.

- **Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin okulöncesi eğitim dönemi hangi yaş aralıklarını kapsamaktadır?**

Kayıtların yapıldığı eylül ayı sonu itibariyle 36 ayını tamamlayan ve 66 ayını doldurmayan çocukların kaydı özel eğitim anaokuluna ya da özel eğitim anasınıfına yapılır.

-Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerden kayıtların yapıldığı yılın eylül ayı sonu itibariyle 66, 67, 68 aylık olanların velisinin yazılı talebiyle; eylül ayı sonu itibariyle 68 ayını tamamlamış, 79 aydan gün almamış olan ve ilkokula başlamaya hazır olmadıklarını Durum Bildirir tek Hekim Sağlık Raporu ile belgeleyen öğrencilerin Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda okul öncesi eğitime 1 yıl daha devamları sağlanır.

- **Erken Çocukluk Dönemi Eğitimi Hizmeti hangi kurumlarda verilir?**

0-36 aylık özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar için erken çocukluk dönemi eğitim hizmetleri il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurul kararı ile özel eğitim okulları, okul öncesi eğitim kurumları, bünyesinde anasınıfı bulunan eğitim kurumları ile çocuk ve ailenin ihtiyaçları doğrultusunda evlerde de yürütülür.

- **Evde eğitim hizmetinden kimler yararlanır?**

Zorunlu öğrenim çağındaki özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerden sağlık problemi nedeniyle en az 12 hafta süreyle örgün eğitim kurumlarından yararlanamayacağı ya da yararlanması durumunda sağlığı açısından risk oluşturacağı en az birisi ilgili daldan olmak üzere üç uzman tabip tarafından düzenlenmiş Durum Bildirir Sağlık Kurulu Raporunda belirtilen öğrencilere velinin yazılı talebi ve Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu ile il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun planlanması doğrultusunda ders yılı içinde evde eğitim hizmeti verilebilir.

Mahallen temin edilen binalarda özel eğitim okul/kurum açılış ve kapanışlarında il/ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından hazırlanacak standart evraklar nelerdir?

- Okul/Kurum Açılışında Hazırlanacak Standart Evraklar
- Valiliklerce Yapılacak Teklif Yazısı
- Valilik Olur'u
- İlköğretim Müfettişlerince Hazırlanacak İnceleme Raporu ve Bina Tespit Raporu
- Bina Krokisi ve Binanın İçinden ve Dışından Üç Yönden Çekilmiş Fotoğrafların bulunduğu CD
- Bina Tahsis Onayı/Geçici Kabul Tutanağı
- İl/İlçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurul Kararı
- İl ve İlçe Bazında Okulöncesi-İlköğretim-Ortaöğretim Toplam Öğrenci Sayısı
- Özel Eğitim İhtiyacı Olan Bireylerin Yaş ve Engel Türüne Göre Sayısı
- Devlet Kurumları Modülü Bilgi Formu
- Okul/Kurum Kapanışında Hazırlanacak Standart Evraklar
- Valiliklerce Yapılacak Teklif Yazısı,
- Valilik Olur'u

-İlköğretim Müfettişlerince Hazırlanacak İnceleme Raporu ve Bina Tespit Raporu
-İl/ilçe Özel Eğitim Hizmetleri Kurul Kararı

- **Ortaöğretim programı uygulanan okullardan özel eğitim meslek okullarına, özel eğitim meslek okullarından ortaöğretim programı uygulanan okullara geçişler nasıl yapılmaktadır?**

Ortaöğretim programı uygulanan okullardan özel eğitim meslek okuluna her sınıf seviyesinden geçişi sağlanan öğrencilerin eğitimlerine 9 uncu sınıftan devam etmeleri sağlanır. Özel eğitim meslek okuluna kayıtlı olan ve yaş itibarıyla örgün ortaöğretim kurumlarına kayıt şartlarını taşıyan öğrencilerin her sınıf seviyesinden ortaöğretim programı uygulanan okullara geçişlerinde eğitimlerine 9 uncu sınıftan devam etmeleri sağlanır.

- **Hangi yetersizlik türüne sahip öğrenciler istekleri doğrultusunda yabancı dilden muaf tutulur?**

İşitme, hafif düzeyde zihinsel yetersizliği veya hafif düzeyde otizmi olan öğrenciler ilköğretim ve ortaöğretimde, istekleri doğrultusunda yabancı dil programlarındaki bazı bilgi ve becerilerin öğretiminden veya dersin tamamından muaf tutulurlar.

- **Hangi engel türünde hangi eğitim kademesinde özel eğitim sınıfı açılır?**

Temel Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda görme veya işitme yetersizliği olan öğrenciler için sadece ilkokullar bünyesinde özel eğitim sınıfları açılabilir. İmam hatip ortaokulları hariç diğer ortaokullar ile ilkokullar bünyesinde hafif düzeyde zihinsel engeli olan öğrenciler veya hafif düzeyde otizmi olan öğrenciler için özel eğitim sınıfları açılır. Okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve mesleki eğitim veren ortaöğretim kurumlarında özel eğitim programı uygulayan özel eğitim sınıfları açılabilir. Orta veya ağır düzeyde zihinsel engeli olan öğrenciler ve orta veya ağır düzeyde otizmi olan öğrenciler için açılan sınıflarda; ilköğretim kademesinde özel eğitim uygulama okulu haftalık ders çizelgesi, ortaöğretim kademesinde özel eğitim uygulama okulu (III.Kademe) haftalık ders çizelgesi uygulanır. Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda; hafif düzeyde zihinsel engeli olan öğrenciler veya hafif düzeyde otizmi olan öğrenciler ile görme veya işitme yetersizliği olan öğrenciler için özel eğitim meslek okulu programı uygulayan; orta veya ağır düzeyde zihinsel engeli olan öğrenciler veya orta veya ağır düzeyde otizmi olan öğrenciler için özel eğitim uygulama (III.Kademe) programı uygulayan sınıflar açılabilir.

- **Özel eğitim sınıflarının açılması için il/ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından yapılması gereken işlemler nelerdir?**

Özel eğitim sınıfları il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun teklifi doğrultusunda milli eğitim müdürlükleri tarafından açılır. Özel eğitim sınıfı açılışında esas alınan özel eğitim hizmetleri kurul kararında; özel eğitim sınıfının açılacağı kademe, sınıfta uygulanacak öğretim programı ile hangi yetersizlik türünde olan öğrencilere eğitim verileceğine ilişkin hususlara yer verilmesi gerekmektedir. Milli eğitim müdürlüklerince yerleşim biriminde eğitim hizmeti veren mevcut özel eğitim sınıflarının kademesi, sınıflara kayıtlı olan öğrencilerin yetersizlik türü, sınıfların kapasitesinin azami sayıya ulaşmış olup olmadığı ile yerleşim yerinde bulunan özel eğitim okullarının öğrenci kapasiteleri de değerlendirilerek ihtiyaç olması halinde özel eğitim sınıfı açılması ile ilgili iş ve işlemler başlatılır. İl/ilçe milli eğitim müdürlükleri e-Okul Yönetim Bilgi Sisteminden "Şube İşlemleri/Şube Ekle" ekranından açılmak istenen sınıf ve şube seçilip kaydet butonu tıklanarak işlem tamamlanmaktadır.

- **Özel Eğitim Meslek Okullarına kimler kayıt yaptırabilir?**

İlköğretim programını tamamlayan, genel veya mesleki ortaöğretim programlarına devam edemeyecek durumda olan ve 27 yaşından gün almamış özel eğitim ihtiyacı olan bireyler Özel Eğitim Meslek Okullarına kayıt yaptırabilir.

- **Destek eğitim odasından kimler nasıl yararlanır?**

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği hükümlerine göre tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları yoluyla eğitimlerini sürdüren öğrencilerin destek eğitim odasında eğitim alması zorunludur. Destek eğitim odası ile ilgili iş ve işlemler Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde yer alan hükümler doğrultusunda yürütülmektedir.

Özel Eğitim Meslek Okullarında öğrenim gören öğrencilerin alan/dal bilgilerinin okul yönetimi tarafından e-Okul Yönetim Bilgi Sistemine işlenmesi ile ilgili işlem basamakları nelerdir?

e-Okul Ortaöğretim “Kurum İşlemleri/Bilgi Giriş İşlemleri/Özel Eğitim Alan Belirleme” ekranından öğrencilerin şubeleri ve öğrenim gördükleri alan/dal bilgileri seçilip kaydet butonu tıklanarak işlem tamamlanmaktadır.

- **Özel Eğitim Meslek Okullarında bulunan alan/dallar ne kadar süre ile şube oluşmamışsa bu alan/dal kapatılır?**

Okulda var olan alan/dalda 2 yıl şube oluşmaması durumunda valilik teklifi olup olmadığına bakılmaksızın söz konusu alan/dallar Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından kapatılabilecektir.

- **Özel Eğitim Meslek Okullarında alan/dal açılışlarında Bakanlık tarafından yapılması gereken işlemler nelerdir?**

İl milli eğitim müdürlüklerinden alan/dal açma/kapatma talep yazılarını ve eklerini inceler, değerlendirir, uygun bulunması halinde Bakanlık tarafından “Makam Olur’u” verilir ve alan/dal açılır /kapatılır. İlgili Bakanlık “Makam Olur’u” yazısı, İl milli eğitim müdürlüklerine gönderilir.

- Bakanlık tarafından “Makam Olur’u” alınan alan/dalların bilgisi e-Okul Yönetim Bilgi Sistemine işlenir. İşlem basamakları “Bakanlık MEM İşlemleri/Özel Eğitim Meslek Alanı Tanımlama” ekranından açılmak veya kapatılmak istenen alan/dalla ilişkin Makam Olur’u sayısı ve tarihi yazılıp kaydet butonu tıklanarak işlem tamamlanmaktadır.

- Bakanlık tarafından yapılan inceleme sonucunda herhangi bir eksiklik veya hatalı durum tespit edilirse alan/dal açma/kapatma talebi gerekçeli olarak reddedilerek il milli eğitim müdürlüklerine bildirilir.

- **Özel Eğitim Meslek Okullarında alan/dal açılışlarında il milli eğitim müdürlükleri tarafından yapılması gereken işlemler nelerdir?**

- İl milli eğitim müdürlüğü özel eğitim ve rehberlik hizmetleri şubesi ilçe milli eğitim müdürlüklerinde gelen alan/dal açma/kapatma talep ve evraklarını inceleyerek herhangi bir eksiklik olup olmadığını kontrol eder.

- Herhangi bir olumsuzluk /eksiklik bulunması durumunda evrakı düzenlenmesi için ilçe milli eğitim müdürlüklerine iade eder.

- Alan/dal açma/kapatma ile ilgili evraklarda herhangi bir olumsuzluk eksiklik bulunmaması durumunda il milli eğitim müdürlüğü mesleki ve teknik eğitim şubesine gönderir.

-İl Milli Eğitim Müdürlüğü mesleki ve teknik eğitim şubesi alan/dal açma kapatma kararını il istihdam ve mesleki eğitim kuruluna sunar ve il istihdam ve mesleki eğitim kurulundan gelen kararı özel eğitim ve rehberlik şubesine gönderir.

-İl Milli Eğitim Müdürlüğü alan/dal açılması/kapatılması talebi ile ilgili uygunluk yazısı ile birlikte alan/dal açma/kapatma ile ilgili bütün bilgi ve belgeleri "Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğüne" gönderir.

-Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü web sayfasında açılacak ilişkin alan/dallar yer almaktadır.

- **Özel Eğitim Meslek Okullarında alan/dal açılışlarında ilçe milli eğitim müdürlükleri tarafından yapılması gereken işlemler nelerdir?**

-İlçe özel eğitim ve rehberlik hizmetleri şubesi "Okul alan/dal ihtiyaç durum raporunu" İlçe özel eğitim ve rehberlik hizmetleri şubesi "Okul alan/dal ihtiyaç durum raporunu" değerlendirerek bilgilerin, belgelerin ve evrakların uygunluğunu kontrol eder.

- İlçe milli eğitim müdürlükleri okuldan gelen alan/dal açma/kapatma talep yazı, eklerini ve uygunluk belirten raporunu İl Milli Eğitim Müdürlüklerine resmi yazı ile gönderir.

- İlçe özel eğitim ve rehberlik hizmetleri şubesi, okul tarafından gönderilen alan/dal açma talebinde herhangi bir eksiklik varsa tamamlanması ve düzeltilmesi için bir rapor düzenleyerek bu raporu okula resmi yazı ile iade eder.

- **Özel Eğitim Meslek Okullarında alan/dal açılışlarında okul müdürlüğünce yapılması gereken işlemler nelerdir?**

Okul müdürlükleri bünyesinde okutulan/okutulacak alan/dalların açılması/kapatılması amacıyla okul müdürlüğünce ;

a) Alan/dal açılışında A4 kağıdına çizilmiş okulun vaziyet planı ile açılması planlanan alan/dal için belirlenen mekanın plan/krokileri

b) Alan/dal açma / kapatma talebi konusunda gerekçe, sektör beklentileri ve ihtiyaç durumunu ifade eden raporu

c) Ek-1 alan/dal açma/kapatma formu doldurularak ilçe milli eğitim müdürlüklerine gönderilecektir.

- **İl/ilçe özel eğitim hizmetleri kurul kararı hangi durumlarda alınır?**

Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin uygun eğitim kurumuna yerleştirilmesi sürecinde Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu kararı alınması gerekmektedir. Bu kapsamda;

- . Resmî bir okul veya kuruma ilk kez yapılacak yerleştirmede,
- . Kademeler arası geçişlerde bir üst kademeye yapılacak yerleştirmede,
- . Bulunduğu kademe içinde yeni düzenlenen Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu doğrultusunda yapılan yönlendirmeye uygun eğitim ortamına yerleştirme de il/ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu kararı alınması gerekmektedir.

- **Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin taşındığı araçlarda görevli rehber personele, taşıma işini yapan servis aracında bulunduğu zamanlar dışındaki eğitim-öğretim saatlerinde okul/kurumda verilebilecek görevler nelerdir?**

Milli Eğitim Bakanlığı Taşıma Yoluyla Eğitime Erişim Yönetmeliğinin "Rehber Personelin Görevleri" başlıklı 15 inci maddesinde görevleri açıklanmış ve 1 inci fıkranın (ç) bendinde de "Taşıma işini yapan servis aracında bulunduğu zamanlar dışındaki eğitim-öğretim saatlerinde okul/kurumda bulunmak ve sorumluluğunda olan öğrenci/kursiyerlere yönelik sağlık, beslenme ve temizlik konularında yardımcı olmak üzere okul/kurum müdürünün verdiği görevleri yapmak" hükmü yer almakta olup sorumluluğunda olan öğrencilerin özellikle temizlik ve beslenme gibi öz bakım becerilerini yapmalarına yardımcı olmaları gerekmektedir. Bu kapsamda okul müdürlüklerince gerekli tedbirler alınarak, rehber personelin öğrencilerin öz bakım ihtiyaçlarının giderilmesi ve öğle arasında öğrencilerin beslenmesine yardımcı olmaları gerekmektedir.

- **Orta veya ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrenciler ile orta veya ağır düzeyde otizmi olan öğrenciler aynı özel eğitim sınıfında eğitim görmeleri mümkün mü?**

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin " Özel eğitim programı uygulayan özel eğitim sınıfları" başlıklı 28 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (a) bendinde; "Aynı tür yetersizliği olan öğrencilere birleştirilmiş sınıf uygulaması ile eğitim yapılır." hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda Orta veya ağır düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrenciler ile orta veya ağır düzeyde otizmi olan öğrenciler aynı özel eğitim sınıfında eğitim görmeleri mümkün değildir.

Hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan bir öğrenci ile hafif düzeyde otizmi olan bir öğrencinin aynı özel eğitim sınıfında eğitim görmeleri mümkün mü?

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin "İlköğretim programı uygulayan özel eğitim sınıfları" başlıklı 27 nci maddesinin 3 üncü fıkrasının (a) bendinde; "Aynı tür yetersizliği olan öğrencilere birleştirilmiş sınıf uygulaması ile eğitim yapılır." hükmü yer almaktadır. Bu hüküm doğrultusunda hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan bir öğrenci ile hafif düzeyde otizm spektrum bozukluğu olan bir öğrencinin aynı özel eğitim sınıfında eğitim görmeleri mümkün değildir.

- **Özel Eğitim Uygulama Okulunda (III. Kademe) farklı sınıf seviyelerinde öğrenim gören öğrenciler uygulama sınıflarında aynı grupta eğitim alabilirler mi?**

Haftalık ders çizelgesi ve öğretmenlerin ek ders çizelgelerinin dağılımı açısından farklı sınıf seviyelerinden öğrencilerin aynı sınıfta eğitim almalarının uygun olmayacağı değerlendirilmektedir.

- **Özel eğitim okullarında görevli özel eğitim öğretmenleri kadrosunun bulunduğu kademedен farklı bir kademedе görevlendirilebilir mi?**

Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın “Kadrosunun bulunduğu okul ve kurum dışında görevlendirilme” başlıklı 20 nci maddesinde “(1) Her derece ve türdeki örgün ve yaygın eğitim kurumları müdürleri; kendi okul ve kurumlarında görevli öğretmenlere alanlarındaki dersler ile ilgili öğretmenin girebileceği diğer alanlardaki dersleri dengeli olarak dağıttıktan sonra, aylık karşılığı ders saatini dolduramayanlar ile dağıtılamayan alan derslerini en geç 15 gün içinde millî eğitim müdürlüğüne, (büyükşehir belediyesi bulunan merkezlerde il millî eğitim müdürlüğüne) yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.” ve “(2) Millî eğitim müdürleri; aylık ve zorunlu ek ders görevi saatlerini kendi okul ve kurumunda dolduramayan öğretmenleri, öncelikle isteklilerden, istekli bulunmaması durumunda ise hizmet puanı en az olandan başlamak suretiyle görev yerlerinin bulunduğu veya ikamet ettikleri belediye sınırları büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi) içinde kalmak kaydıyla öncelikle alanlarında veya ilgili öğretmenin girebileceği diğer alanlarda öğretmen ihtiyacı bulunan diğer okul ve kurumlarda görevlendirmek ve bu görevlendirmenin yerine getirilip getirilmediğini izlemek zorundadır.” hükümleri yer almakta olup söz konusu maddeler ile öğretmenlerin kadrosunun bulunduğu okul dışında görevlendirmelerinin hangi şartlarda yapılacağı belirlenmiştir. Geçici Görevlendirmeler konulu 2017/22 sayılı Genelge ile geçici görevlendirmelere ilişkin dikkat edilecek hususlar açıklanmıştır. Yukarıda açıklanan mevzuat hükümlerinden anlaşılacağı üzere, bir öğretmenin başka bir okulda geçici görevlendirilebilmesi için aylık karşılığı ders ve zorunlu ek ders saatlerini kadrosunun bulunduğu okulda dolduramaması şartı bulunmaktadır.

Diğer taraftan 5442 sayılı Kanunun “İl memurlarının tayin usulü” başlıklı 8 inci maddesi hükmü gereği öğretmenlerin, gerekli hallerde kadrosunun bulunduğu okul dışında görevlendirmelerinin Valilik makamı tarafından yapılmasının mümkün olduğu değerlendirilmektedir.

- **Okul öncesi alan öğretmenleri destek eğitim odasında görev alabilirler mi?**

Müfredat kapsamında ders bütünlüğü içerisinde haftada 30 saat ders okutmak durumunda olan okul öncesi alan öğretmenlerinin, bunun dışında destek eğitim odasında ayrıca ek ders ücreti karşılığında ders okutmalarının mümkün bulunmadığı değerlendirilmektedir. Ancak norm fazlası okul öncesi alan öğretmenleri aylık ve ek ders ücreti karşılığında destek eğitim odalarında haftada 30 saate kadar görev alabilirler.

- **Evde eğitim, hastanede eğitim ve destek eğitim odalarına öğretmen görevlendirmesi nasıl yapılmaktadır?**

Evde eğitim ve hastanede eğitim hizmetlerinde öğretmen görevlendirilmesinin kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlerden öncelikle istekli olanlar arasından, ihtiyacın bu şekilde karşılanamaması durumunda ise kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlerden resen görevlendirme yapılması gerekmektedir. Destek eğitim odasına ise öğretmen ihtiyacının öncelikle kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlerden karşılanması, ihtiyacın bu yolla karşılanamaması halinde okulda ders ücreti karşılığında görev alanlara görevlendirme yapılarak öğrencilerin eğitim hizmetlerine erişimlerinin sağlanması gerekmektedir.

- **RAM da görev yapan özel eğitim öğretmenlerinin evde eğitim hizmetleri kapsamında verilebilecekleri ders saati sayısı nedir?**

Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararın 5 inci maddesinde örgün ve yaygın eğitim kurumlarında görevli öğretmenlerin haftada aylık karşılığında okutmakla yükümlü oldukları ders saati sayısı, 6 ncı maddesinde de öğretmenlerin haftada kaç saate kadar ek ders ücreti karşılığında ders okutabilecekleri belirlenmiştir. Aynı Kararın 9 uncu maddesinin (a/1) bendinde de; öğretmen sayısının yetersiz olması hâlinde sınıf öğretmenlerine ilköğretim, orta öğretim ve yaygın eğitim kurumlarında haftada 8 saate kadar daha ek ders görevi verilebileceği hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede, rehberlik ve araştırma merkezinde 15 saat aylık ve 15 saat ek ders ücreti karşılığı ders görevini yerine getiren özel eğitim öğretmenleri evde eğitim hizmetleri kapsamında görevlendirilebilir. Bu öğretmenler mesai saatleri içerisinde evde eğitim hizmetinde görevlendirilirse ayrı bir ek ders ücreti alamazlar; ancak mesai saatleri dışında evde eğitim hizmetinde görevlendirilirse haftada 8 saate kadar daha ek ders görevi ve ücreti alabilirler.

- **Okulda görev yapan müdür ve müdür yardımcıları evde eğitim hizmetleri kapsamında görevlendirilebilir mi? Görevlendirildikleri takdirde azami ek ders saati nedir?**

Bilindiği üzere, Bakanlığımıza bağlı okul ve kurumlarda görev yapan yönetici ve öğretmenlerin aylık ve ek ders karşılığı okutacakları ders saati sayısı Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Kararı ile belirlenmiştir. Okulda görev yapan müdür ve müdür yardımcıları, söz konusu Karar'ın ekinde yer alan çizelgeye göre verebilecekleri ders saati sayısı kadar evde eğitim hizmetleri kapsamında görev alabilirler.

- **"Evde Eğitim Hizmeti" kapsamında haftalık ders saatlerinde değişiklik yapılabilir mi?**

Özel eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 14 üncü maddesi 2 nci fıkrasının (a) bendinde "Öğrencinin evde eğitim hizmeti kapsamında alacağı haftalık ders saati, sorumlu olduğu eğitim programı esas alınarak ilköğretim kademesinde veya özel eğitim programı uygulanan ortaöğretim kademesinde bir okula kayıtlı olanlar için haftada 10 ders saatinden, diğer ortaöğretim kademesinde bir okula kayıtlı olanlar için ise haftada 16 ders saatinden az olmayacak şekilde planlanır." hükmü ile aynı maddenin 2 nci fıkrasının (b) bendinde "İlköğretim programını takip eden öğrenciler için okutulacak dersler belirlenirken merkezi sistem sınavlarında sorumlu olacakları dersler; ortaöğretim programlarını takip eden öğrenciler için okutulacak dersler belirlenirken ise öğrencinin seçtiği ders yoğunluğu dikkate alınarak planlama yapılır." hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede, özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin bireysel özellikleri ve eğitim ihtiyaçları doğrultusunda haftalık ders çizelgesinde yer alan derslerden ilköğretim kademesinde veya özel eğitim programı uygulanan ortaöğretim kademesinde bir okula kayıtlı olanlar için haftada 10 ders saatinden, diğer ortaöğretim kademesinde bir okula kayıtlı olanlar için ise haftada 16 ders saatinden az olmayacak şekilde il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulunun planlamayı yapması gerekmektedir.

- **Özel eğitim sınıflarında Destekleme ve Yetiştirme Kursları açılabilir mi?**

Bilindiği üzere, Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına ilişkin iş ve işlemler "Destekleme ve Yetiştirme e-Kılavuzu" çerçevesinde yürütülmektedir. Söz konusu Kılavuzun 7.4. maddesinde " Genel ilköğretim programı uygulanan özel eğitim ortaokulu/özel eğitim sınıfı ve ortaöğretim programı uygulanan özel eğitim meslek lisesine kayıtlı öğrenciler ile bu okullardan mezunlar için açılacak kurslara katılacak

öğrenci/kursiyer sayısı, özel eğitim okul/kurumlarındaki azami sınıf mevcudu sayısının yarısından az, azami sınıf mevcudu sayısından fazla olamaz. Ancak öğrenci sayısının yetersiz olması durumunda; 5 ile 6 ncı, 7 ile 8 inci, 9 ile 10 uncu sınıflar ve 11 ile 12 nci sınıflar birleştirilebilir."denilmektedir. Diğer taraftan, özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere sunulacak eğitim hizmetleri Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği ile düzenlenmektedir. Anılan Yönetmeliğin ilgili hükümleri doğrultusunda özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitime erişimlerini sağlamak amacıyla özel eğitim sınıfları açılabilir. Açılan özel eğitim sınıfının özelliğine göre bu sınıflarda ilköğretim programı ya da özel eğitim programları uygulanmaktadır. Bu çerçevede, ilköğretim programı ya da mesleki ve teknik ortaöğretim programı uygulanan özel eğitim okullarında Destekleme ve Yetiştirme e-Kılavuzu çerçevesinde kurs açılabilirdi için aynı programın uygulandığı özel eğitim sınıflarında öğrenimlerini sürdüren öğrenciler için de Destekleme ve Yetiştirme e-Kılavuzu hükümleri doğrultusunda kurs açılabilir.

- **Özel eğitim sınıflarında ders, teneffüs, yemek ve diğer etkinlik saatlerinde değişiklik yapılabilir mi?**

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 27 ve 28 inci maddelerinde özel eğitim sınıflarında sunulacak eğitim hizmetlerine ilişkin esaslar yer almaktadır. Bu kapsamda söz konusu Yönetmelikte yer alan ilgili hükümler gereği özel eğitim sınıflarının ders, teneffüs, yemek ve diğer etkinlik saatleri bakımından bünyesinde açıldığı okulda uygulanan programa uymaları gerekmektedir.

- **Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı Mesleki Eğitim Merkezleri bünyesinde özel eğitim sınıfı açılabilir mi?**

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları bünyesinde 'Özel eğitim meslek okulu programı' uygulayan özel eğitim sınıfları açılabilir. Bu kapsamda açılan özel eğitim sınıflarında özel eğitim meslek okulu meslek programları uygulanmakta olup meslek alanları ve dallarına yönelik eğitim atölye ve laboratuvar dersleri öğretmenleri tarafından verilmektedir. Bilindiği üzere Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde yapılan değişiklik ile mesleki eğitim merkezleri de mesleki ve teknik eğitim veren ortaöğretim kurumları arasına alınmıştır. Ancak bu kurumlarda kalfalık ve ustalık eğitimi ile mesleki ve teknik kurs programları uygulanması, mesleki eğitim merkezlerine kayıtlı öğrencilerin haftada bir veya iki gün okulda teorik, üç veya dört gün işletmede pratik eğitim almaları, kurumda haftanın her günü farklı öğrencilerin bulunması, öğrenci iş ve işlemlerinin e-Okul sistemi üzerinden değil e-Mesem sistemi üzerinden yapılması ve e-Mesem sisteminin e-Okulla entegre bir sistem olmaması gibi eğitim ve öğretim sürecine ilişkin hususlar değerlendirildiğinde özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için mesleki eğitim merkezlerinde özel eğitim sınıfının açılması uygun olmayacaktır.

- **Evde eğitim hizmetlerinin sunulmasında ders ücreti karşılığında öğretmen görevlendirmesi yapılabilir mi?**

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 14 üncü maddesinin 2 nci fıkrasının (d) bendinde; "Evde eğitim hizmetlerinde öğrencilerin eğitim ihtiyaçları ile takip edecekleri eğitim programı esas alınarak; özel eğitim öğretmenleri, okul öncesi öğretmenleri, sınıf ve diğer alan öğretmenleri görevlendirilir. Öğretmen görevlendirmesinde öncelikle öğrencinin kayıtlı bulunduğu okulda veya o yerleşim yerindeki eğitim kurumlarında görev yapan kadrolu öğretmenlerden istekli olanlar arasından,

ihtiyacın bu yolla karşılanamaması durumunda ise o yerleşim yerindeki eğitim kurumlarında veya rehberlik ve araştırma merkezlerinde görev yapan kadrolu öğretmenler arasından resen görevlendirme yapılır." hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede, evde eğitim hizmetlerinde öğretmen görevlendirilmesinin kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlerden öncelikle istekli olanlar arasından, ihtiyacın bu şekilde karşılanamaması durumunda ise kadrolu ve sözleşmeli öğretmenlerden resen görevlendirme yapılması gerekmektedir.

- **Özel eğitim sınıflarında görev yapan özel eğitim öğretmenlerine ve hastane bünyesinde açılan sınıflarda görevli öğretmenlere nöbet ücreti ödenir mi? Ödenirse bu ücret %25 artırımlı olarak ödenir mi?**

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin 60 ıncı maddesinde yer alan hüküm gereği özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitimlerini sürdürdükleri özel eğitim sınıflarında görevli özel eğitim öğretmenleri teneffüs ve yemek saatlerinde sınıflarında kayıtlı öğrencilerin gözetimine devam ederek nöbet görevini yerine getirmektedirler. Bu öğretmenlere ayrıca nöbet görevi verilmez. Bu şekilde görev yapan özel eğitim öğretmenlerine haftada 3 saat nöbet ücreti %25 artırımlı olarak ödenir. Sağlık problemi nedeniyle sağlık kuruluşlarında yatarak tedavi gören özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitimlerini sürdürdükleri hastane sınıfları da özel eğitim sınıfı olarak değerlendirilmektedir. Hastane sınıfında üzerine sınıf sorumluluğu verilen kadrolu öğretmenler özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin gözetimine devam ederek nöbet görevini yerine getirirler. İlgili mevzuat hükümleri doğrultusunda hastane sınıflarında üzerine sınıf sorumluluğu verilen kadrolu öğretmenlere de haftada 3 saati geçmemek üzere nöbet ücreti %25 artırımlı olarak ödenmesi gerekmektedir.

- **Araştırma, yarışma ve sosyal etkinlik izinlerinde katılımcılardan ücret talep edebilir miyim?**

Millî Eğitim Bakanlığının 2017/25 nolu Genelgesi kapsamında, katılımcılardan ücret talep edilen herhangi bir araştırma, yarışma ve sosyal etkinliğe izin verilmeyecektir.

- **Araştırma, yarışma ve sosyal etkinlik izinlerinde öncelikle neye dikkat etmeliyim?**

Millî Eğitim Bakanlığının 2017/25 nolu Genelgesi kapsamında, araştırma, veri toplama araçları, yarışma ve sosyal etkinlik başvuruları; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ve insan hakları alanındaki uluslararası sözleşmeler başta olmak üzere 6698 sayılı Kişisel Verilerin korunması Hakkındaki Kanun ile yürürlükteki tüm düzenlemeler ve politika belgelerine uygun olarak yapılması gerekmektedir.

- **Genel müdürlüğe bağlı bir okulda araştırma ve veri toplamak istiyorum ne yapmalıyım?**

Millî Eğitim Bakanlığının 2017/25 nolu Genelgesi kapsamında, sadece bir ilde gerçekleştirilecek araştırma, yarışma ve sosyal etkinlikler için ilgili il milli eğitim müdürlüğüne; birden fazla ilde gerçekleştirecekler için uygulamanın yapılacağı kurumların bağlı olduğu genel müdürlüğe, Bakanlığın birden çok birimini ilgilendiren başvurular ile uluslararası başvurular için ise YEĞİTEK'e ayse.meb.gov.tr adresi üzerinden müracat edilecektir.

- **Hibe çağrılarına nereden başvurabilirim?**

Hibe çağrısı yapan kurum/kuruluşların internet sayfalarından örn çalışma bakanlığı, ulusal ajans, avrupa komisyonu, kalkınma ajansları vb.(www.ikg.gov.tr,www.ua.gov.tr,www.ytb.gov.tr,www.ankaraka.org.tr,www.istka.org.tr,www.stgm.org.tr,www.sodes.gov.tr,www.tubitak.gov.tr,

<http://www.gsb.gov.tr/>) başvurabilirsiniz.

- **Proje yazma ve yürütme eğitimlerini nereden ve nasıl alabilirim?**

Mahalli ve merkezi olarak Öğretmen Yetiştirme Genel Müdürlüğü tarafından her yıl açılan hizmetçi eğitim programlarından mebbis üzerinden başvurarak proje eğitimi alabilirsiniz.